

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii

HOTĂRÎRE

21 iunie 2019
nr. 24/6

mun. Chișinău

în componența:

Președintele ședinței Plenului:

Nadejda Toma

Membrii Colegiului disciplinar:

Anatolie Minciuna

Elena Cobzac

Veronica Mocanu

Stela Botnaru

Angela Otean

Pavel Midrigan

examinând în ședință publică, cauza disciplinară intentată în baza sesizării depuse de către lichidatorul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, Olaru Grigore, cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica

CONSTATĂ:

Argumentele sesizării

1. La 02 mai 2019, în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit petiția lichidatorului SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, Olaru Grigore, în care a invocat încălcarea drepturilor societății de către judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal din 07 mai 2019, petiția lichidatorului SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, Olaru Grigore, s-a înregistrat ca sesizare.

Lichidatorul Olaru Grigore în sesizare a invocat că Judecătoria Centru mun. Chișinău, prin încheierea din 17 decembrie 2013 emisă în cauza nr. 2e-1296/13, a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între „Roseau Alliance” LLP și SRL „Valiexchimp”, SRL „Metropola”, SRL „Damilax”, SRL „AVG Sistem”, SRL „Vlasco”, SRL „Fuel”, SA „Braconi”, Cartelul Țărănesc „Sfântul Gheorghe”, Organizația Obștească „Fundația pentru Democrație Civilă”, SA „Arnaut Petrol”, SA „Galvin”, SRL „Euro-TV Chișinău”, Bodiștean Valentin, Gladîșeva Olga, Creangă Irina și Gladîșev Evgheni, prin care reclamantului i s-a recunoscut dreptul de a obține în instanța de judecată documentul executoriu de transmitere silită a obiectului gajului/ipotecii pentru vânzare prin negocieri directe și încasării datoriei de 751,104,269.00

lei sau 42,920,244.00 euro în cazul executării necorespunzătoare a obligațiilor.

Prin acordurile din 26 noiembrie 2014, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare în calitate de cedent și „Roseau Alliance” LLP în calitate de cesionar, au reziliat cu efecte pe viitor contractele de cesiune individuală nr. 8, 9, 10, 11, 12, 13 și 14 din 19 august 2013, prin care ultima i-a returnat toate drepturile de creanță în forma în care existau la momentul semnării acordurilor.

La 21 septembrie 2018, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), cerere cu privire la eliberarea titlurilor executorii în temeiul acordurilor de reziliere menționate și art. 12 alin. (1) și 13 alin. (2) Codul de executare.

În cererea cu privire la eliberarea titlurilor executorii s-a referit la acordurile de reziliere și a comunicat că în baza cererilor sale s-au intentat procese de insolvență față de SRL „Valiexchimp”, SA „Braconi”, SRL „Danmilax”, SRL „AVG Sistem”, SRL „Vlasco”, SRL „Memoria 2000” și SRL „Fuel”.

Cauza a fost repartizată pentru examinare judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica.

La examinarea cererii reprezentantul a prezentat deciziile Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în care este constatat că în baza acordului de reziliere a contractului de cesiune individuală din 26 noiembrie 2014, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, a preluat de la „Roseau Alliance” LLP toate drepturile în forma în care existau la momentul semnării.

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica, prin încheierea din 02 aprilie 2019, a respins cererea cu privire la eliberarea titlurilor executorii motivând că SA „Banca de Economii” în proces de lichidare nu are calitate de creditor.

Consideră că respingând cererea cu privire la eliberarea titlurilor executorii, judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica, a încălcat drepturile SA „Banca de Economii” în proces de lichidare de a beneficia de efectele tranzacției de împăcare și de rambursare a datoriei în sumă de 751,104,269.00 lei sau 42,920,244.00 euro.

Poziția Inspecției judiciare

2. Prin raportul Inspecției judiciare s-a constatat că judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Berdilo Rodica, neglijând prevederile art. 823 alin. (1) Cod civil, art. 70 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 47 alin. (1) și (3) și art. 12 alin. (1) Cod de executare, la adoptarea încheierii din 02 aprilie 2019, a încălcat grav dreptul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare de a recupera de la debitorii datoriei în sumă de 751,104,269.00 lei sau 42,920,244.00 euro, bani publici, adică i-a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de Constituția Republicii Moldova și de art. 6 al Convenției

europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adică a comis abaterea disciplinară prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014 cu modificările ulterioare.

În temeiul celor expuse și conform art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014 cu modificările ulterioare, raportul a fost remis Colegiului Disciplinar pentru examinarea cauzei disciplinare intentate.

Aprecierea Plenului Colegiului Disciplinar

3. Analizând temeiurile invocate în sesizare, raportul Inspecției Judiciare, precum și materialele administrate, Plenul Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a înceta cauza disciplinară intentată în privința judecătorului Berdilo Rodica, în temeiul art. 4 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la atragerea la răspundere disciplinară a judecătorilor, reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, *Colegiul disciplinar poate hotărî încetarea procedurii disciplinare, în cazul în care nu a fost comisă o abatere disciplinară.*

Potrivit prevederilor art. 3 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta lege. Încălcarea prevederilor altor acte normative atrage răspunderea disciplinară numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art. 4. Deci, legislatorul a stabilit expres care sunt condițiile angajării răspunderii judecătorului, inclusiv a răspunderii disciplinare.

Astfel, Colegiul remarcă faptul, că potrivit sensului legii, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii unei abateri disciplinare de către judecător.

În acest sens Plenul Colegiului disciplinar subliniază că, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia: latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

În speță, Colegiul disciplinar reține că, potrivit raportului Inspecției judiciare s-au sesizat temeiuri privind prezența în acțiunile judecătorului Berdilo Rodica a abaterii disciplinare prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014 cu modificările ulterioare, potrivit căruia *constituie abatere*

disciplinară adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În sensul normei de drept citate este înțeles, că abaterea disciplinară prin acțiunea de „neglijență gravă” presupune afectarea actului de justiție prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuție valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care un observator rezonabil (persoană informată și de bună credință) nu poate găsi o justificare.

Având în vedere că noțiunea de neglijență gravă, este considerată aplicabilă atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, Colegiul disciplinar conchide că, nu au fost stabilite circumstanțe de fapt și de drept din care ar rezulta că judecătorul vizat în sesizare, prin adoptarea încheierii din 02 aprilie 2019, intenționat sau din neglijență gravă, a admis încălcări ale drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, întrucât prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2019, a fost respins recursul declarat de lichidatorul SA „Banca de Economii”, Grigore Olaru cu menținerea încheierii din 02 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Astfel, nu a fost constatată de instanța ierarhic superioară aplicarea în mod intenționat, din neglijență gravă drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Prin urmare, faptele invocate de autorul sesizării nu constituie abatere disciplinară, prevăzută de art. 4 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Puterea judecătorească este unul dintre cei trei piloni fundamentali ai statului democratic modern, egali ca importanță. Pentru a-și putea îndeplini îndatoririle pe care le are, puterea judecătorească trebuie să fie independentă față de puterea legislativă și executivă, fapt care implică libertate față de orice influență care poate fi exercitată de acestea.

Independența puterii judecătorești este elementul-cheie în ceea ce privește garantarea drepturilor și libertăților omului în conformitate cu legea

și, prin urmare, nu reprezintă un scop în sine. Această independență derivă și din scopul de a asigura un proces echitabil, care impune instanțelor judecătorești condiția de a fi independente.

Potrivit Principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară, „Judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv” (Rezoluția ONU 2003/43 din 29 aprilie 2003).

În Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că „5. Judecătorii trebuie să beneficieze de libertate neîngrădită de a soluționa în mod imparțial cauzele, în conformitate cu legea și cu propria apreciere a faptelor.”

În viziunea Comisiei de la Veneția, pentru a garanta independența puterii judecătorești, judecătorii trebuie să fie protejați împotriva oricărei influențe externe induse, iar în acest scop, ei ar trebui să beneficieze doar de imunitate funcțională (Raportul privind independența sistemului judiciar. Partea I: Independența judecătorilor). De asemenea, Comisia de la Veneția a subliniat că „este esențială asigurarea posibilității exercitării funcțiilor în mod corespunzător de către judecători, fără ca independența acestora să fie compromisă de teama începerii urmăririi penale sau inițierii unei acțiuni civile de către partea vătămată, inclusiv de autoritățile statelor” (CDL-AD (2014) 018, pct. 37).

Astfel, în lipsa constatării faptelor ce ar indica că, în acțiunile judecătorului vizat persistă elemente ale abaterii disciplinare, prevăzute în art. 4 al Legii menționate, Plenul Colegiului Disciplinar constată lipsa motivului de atragere la răspundere disciplinară a judecătorului Berdilo Rodica, iar temeiurile invocate sunt irelevante, fapt ce servește la încetarea cauzei disciplinare intentate în temeiul sesizării depuse de lichidatorul SA „Banca de Economii”, Olaru Grigore în privința acțiunilor judecătorului Berdilo Rodica de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), deoarece nu a fost comisă abaterea disciplinară.

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c), art. 39 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se încetează cauza disciplinară intentată în temeiul sesizării depuse de lichidatorul SA „Banca de Economii”, Olaru Grigore în privința acțiunilor judecătorului Berdilo Rodica de la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), din motiv că nu a fost comisă abaterea disciplinară.

Hotărârea poate fi atacată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței Plenumului: /semnatura/ Nadejda Toma

Membrii Colegiului de disciplină: /semnatura/ Anatolie Minciuna

/semnatura/ Elena Cobzac

/semnatura/ Veronica Mocanu

/semnatura/ Stela Botnaru

/semnatura/ Angela Otean

/semnatura/ Pavel Midrigan